

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تخلفات انتظامی وکیل دادگستری

مرتضیٰ شفیق الاسلامی - محمد الصاری عربانی

سرشناسه	: شیخ الاسلامی، مرتضی، ۱۳۵۹-
عنوان و نام پدیدآور	: تخلصات انتظامی وکیل دادگستری / مرتضی شیخ الاسلامی، محمد انصاری عربانی.
مشخصات نشر	: تهران: خرسندی، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۳۲۸ ص.
شابک	: 978-600-114-181-2
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: وکالت -- ایران
موضوع	: وکلای دادگستری -- ایران
شناسه افزوده	: انصاری عربانی، محمد، ۱۳۵۳-
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۰ ت ۹ ش / KMHA۸۷۴
رده‌بندی دیوئی	: ۳۴۶/۵۵۰۲۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۴۴۰۵۱۸

انتشارات خرسندی

نمایشگاه و فروشگاه کتب فقهی، حقوقی و مجموعه قوانین
تهران - خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - پانین تر از خیابان لبافی‌نژاد
کوچه مینا - پلاک ۲۰

تلفن: ۵-۶۶۹۷۱۰۳۴ و ۵-۶۶۴۹۰۵۸۴

پست الکترونیک: Khorsandy.pub@gmail.com

سایت اینترنتی: WWW.Khorsandypub.com

تخلصات انتظامی وکیل دادگستری

تدوین کنندگان: مرتضی شیخ الاسلامی - محمد انصاری عربانی

ویراستار: محمد نخی

چاپ اول - ۱۳۹۰

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۴-۱۸۱-۲ ISBN: 978-600-114-181-2

فهرست

عنوان	صفحه
دییاجه.....	۹
مقدمه.....	۱۲
از قانون وکالت مصوب ۱۳۱۵.....	۱۳
از آیین نامه لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب آذر ماه ۱۳۳۴.....	۱۴
بخش ششم: تخلفات و مجازات آن ها.....	۱۴
رای وحدت رویه شماره ۶۶ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری.....	۲۰
در ابطال موادی از آیین نامه لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۴ وزارت دادگستری.....	۲۰
رای وحدت رویه شماره ۸۴۱ هیئت عمومی دیوان عدالت اداری مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۴.....	۲۴
رای وحدت ۳۷۰-۱۳۸۰/۱۱/۲۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در مورد ابطال بند ۸ ماده ۳۲ آیین نامه لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۴ وزیر دادگستری.....	۳۰
اعمال ماده ۵۳ آیین دادرسی دیوان عدالت اداری در خصوص داندنامه شماره ۳۷۰ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۲۳ هیأت عمومی دیوان عدالت اداری.....	۳۲
مقررات و شرح وظایف کارآموزی مصوب ۱۳۸۵/۳/۲۳ (هیأت مدیره کانون وکلای دادگستری مرکز).....	۳۶
فصل اول - مدارک مربوط به شروع کارآموزی.....	۳۶
فصل دوم- انجام کار تحقیقی.....	۳۶
فصل سوم- مقررات مربوط به حضور در جلسات دادرسی دادگاه ها.....	۳۷
فصل چهارم- جلسات سخنرانی.....	۴۰
فصل پنجم- کارآموزی نزد وکیل سرپرست.....	۴۰
فصل ششم- مقررات انتظامی.....	۴۱
فصل هفتم- مدت کارآموزی و اختیار.....	۴۲
فصل هشتم - مقررات عمومی.....	۴۴
«شرح وظایف کارآموزی وکالت دادگستری» مصوب اتحادیه های کانونهای وکلای دادگستری ۱۳۸۹/۱۱/۱.....	۴۶
فصل اول - کلیات و تعاریف.....	۴۶
فصل دوم: شروع کارآموزی و مدت آن.....	۴۷
فصل سوم: تکالیف کارآموزی.....	۴۹
فصل چهارم: پایان دوره و اختیار.....	۵۳
فصل پنجم: تجدید دوره و انتفای کارآموزی.....	۵۵
فصل ششم: وظایف وکلای سرپرست.....	۵۷
فصل هفتم: مقررات انضباطی و انتظامی.....	۵۸
اقدام وکیل در انتقال مال موکل بدون رضایت وی و عدم استرداد وجه آن.....	۶۰

- قبول وکالت با ادعای تبدیل حکم اعدام به حبس ۶۳
- انکار رابطه زوجیت بین شاکیه انتظامی و موکل ۶۴
- نزدن تمیز مالیاتی به مأخذ حق الوکاله دریافتی و اثبات آن بعد از ارائه تصویر چکها توسط موکل ۶۶
- دریافت حق الوکاله بدون دفاع مؤثر از موکل ۶۷
- عدم استرداد حق الوکاله به موکل با وجود صراحت مفاد قرارداد مربوط به آن ۶۹
- استناد به وکالت نامه رسمی باطل شده علیرغم علم به بی اعتباری آن ۷۰
- کتمان و بعد اقرار به دریافت حق الوکاله با ارائه مدارک توسط موکل ۷۱
- اقدام وکیل به محول کردن رفع نقص پرونده به یک دانشجوی رشته حقوق و متعاقباً عدم اقدام به موقع در این زمینه ۷۳
- تقدیم شکواییه در مراجع قضایی و تضاد مفاد آن با اظهارات بعدی وکیل در مراجع اخیر ۷۵
- امضای وکالت نامه های عادی وکلای دادگستری توسط موکل باید به گواهی مأمورین سیاسی یا کنسولی مربوط برسد
{ ماده ۳۴ قانون آیین دادرسی مبنی } ۷۷
- اقرار وکیل به نگه داشتن وجوه پرداختی از موکل نزد خود در حالی که وجوه یاد شده باید همان موقع به حساب
دادگستری واریز می شده است ۷۸
- طرح دعوا و ثبت صیغه طلاق به وکالت از موکله و بعد قبول وکالت طرف مقابل در موضوع متفاوت ۸۱
- تلقی واحد بودن دعوای طلاق با مهریه و سرری اقدام وکیل به ماده ۳۷ قانون وکالت ۸۲
- گرفتن پول از طرف مقابل موکل ۸۶
- دریافت مبلغ مازاد از موکل مؤخر بر دریافت حق الوکاله موافقی ۹۱
- قید رقمی کمتر از حق الوکاله در وکالت نامه ۹۵
- دادن تمهید مکتوب جهت اخذ رأی به نفع موکل قبل از امضای وکالت نامه ۹۶
- تمهید شدن وکیل به اخذ حکم به نفع موکل با درخواست اعمال ماده ۱۸ اصلاحی قانون تشکیل دادگاه های عمومی و
..... در ظرف چهار ماه ۹۷
- گرفتن حق الوکاله به صورت نقد و چک و تمهید به موکل مبنی بر عدم وصول آن تا زمانی صدور رأی به نفع وی ۱۰۰
- خرید ملک موضوع پرونده از موکل توسط وکیل و بعد تقدیم دادخواست ورود ثالث اصالتاً علیه موکل سابق ۱۰۲
- ندادن رسید دریافت حق الوکاله ۱۰۳
- تلقی نوشته استنادی وکیل به قرارداد حق الوکاله و ارائه آن به موکل ۱۰۴
- انجام کار وکالتی به استناد وکالت نامه ای که به نام افرادی غیر از موکلین تنظیم شده ۱۰۶
- عدم تنظیم قرارداد با وجود دریافت حق الوکاله از موکل ۱۰۷
- معرفی افراد به وکیل توسط واسطه ۱۰۹
- عدم ارائه دادخواست تجدیدنظر در مهلت مقرر با وجود داشتن اختیار طرح آن ۱۱۰
- رد شکایت موکل مبنی بر این که چرا وکیل در دادگاه اقدام به اتیان سوگند ننموده ۱۱۱
- گواهی امضای موکلین، در حالی که در حضور وکیل ذیل وکالت نامه را امضا ننموده اند ۱۱۲
- گواهی امضای موکل بدون رؤیت وی و اعمال تخفیف به جهت نداشتن تجربه کافی ۱۱۵

وکالای دادگستری در زمانی که پروانه وکالت خود را تمدید نکرده‌اند حق قبول وکالت را ندارند برابر اصل کردن تصویر قولنامه مربوط ثانوی بدون رؤیت اصل آن..... ۱۱۶

عدم الصاق تعبر مالیاتی مرحله تجدید نظر و صدور قرار رد دادخواست..... ۱۲۲

توثیق سند مالکیت متعلق به غیر که در رهن بانک است..... ۱۲۳

مخدوش کردن متن ارجاع پرونده به شعبه دادگاه..... ۱۲۴

ایراد دادگاه انتظامی قضات و استدلال دادگاه انتظامی کانون وکلا در مورد بند ۴ ماده ۲۶ و لزوم تفهیم تخلف..... ۱۲۸

انتقال طلب موکل به خود و صدور رسید غیرواقعی مبنی بر گرفتن قرض الحسنه..... ۱۳۰

ملق نمودن انجام اقدامات وکالتی به پرداخت باقی مانده حق الوکاله..... ۱۳۲

گرفتن نامه از مقامات عالیله قضایی برای تحت تأثیر قراردادن دادگاه رسیدگی کننده..... ۱۳۵

تخفیف در مجازات انتظامی توسط دادگاه انتظامی قضات..... ۱۳۶

متعهد شدن کارآموز وکالت به وصول نتیجه به نفع موکل در فرم وکالت نامه..... ۱۳۹

عدم تجدید نظرخواهی در مهلت مقرر قانونی به این استدلال که اقدامی بی فایده است..... ۱۴۰

عدم تجدید نظرخواهی در مهلت مقرر قانونی توسط وکیلی که سابقه چند فقره محکومیت انتظامی در پرونده خود را دارد..... ۱۴۱

عدم تجدید نظرخواهی در مهلت مقرر قانونی به این استدلال که امکان تماس با موکل نبوده است..... ۱۴۲

با وجود اختیار تجدید نظرخواهی در وکالت نامه و حق توکیل، تجدید نظرخواهی در مهلت قانونی انجام نشده..... ۱۴۳

عدم تجدید نظرخواهی در مهلت قانونی با وجود اختیار طرح آن در وکالت نامه..... ۱۴۵

تصدیق تصویر یا اصل آن در حالی که اصل سند مفقود گردیده و اقرار به این موضوع در دادگاه..... ۱۴۶

عدم شرکت در جلسه اول دادرسی و استدلال بعدی وکیل که چون رأی به نفع موکل صادر گردیده لذا تخلفی از این جهت صورت نگرفته..... ۱۴۷

مطالبه وجه برای دادن به مدیر و قاضی شعبه رسیدگی کننده و عدم استرداد حق الوکاله با وجود شرط "اخذ رأی به نفع موکل"..... ۱۴۹

گرفتن حق الوکاله و کتمان دریافت آن در دادرسی کانون و عدم انجام تکالیف وکالتی..... ۱۵۳

قبول وکالت با علم به این که پرونده موکل با صدور رأی مختومه شده و انعکاس هزینه‌های زاید بر تعرفه قانونی..... ۱۵۵

تعهد وکیل به مطالعه پرونده و تخلف از این تعهد و تقدیم اعاده دادرسی و در نهایت رد این دعوا..... ۱۵۸

وکالت در مطالبه و وصول وجه چند فقره چک و عدم استرداد وجوه وصول شده به موکل..... ۱۵۹

گرفتن حق الوکاله بدون این که اقدامی در این خصوص انجام شود و عدم استرداد آن..... ۱۶۰

۱- استرداد حق الوکاله به صورت چند فقره چک بلامحل به موکل ۲- صدور چک از حساب مسدود و محکومیت کیفری در دادگاه جزایی..... ۱۶۱

دریافت حق الوکاله بدون انجام اقدام وکالتی..... ۱۶۳

دریافت حق الوکاله و عدم اقدام در مراجع قضایی با استرداد حق الوکاله موجب دفع مسئولیت انتظامی نمی‌شود..... ۱۶۵

- دریافت حق الوکاله جهت اقدام در دادگاه و اداره ثبت و عدم اقدام در این خصوص ۱۶۶
- با وجود در اختیار داشتن صدور برگ اجراییه و تعقیب عملیات اجرایی در وکالت نامه، عدم اعتراض به نظر کارشناسی در مرحله اجرای احکام با وجود ابلاغ آن ۱۶۷
- ۱- انتقال ملک و رد ادعای مستحق النیر بودن آن ۲- دریافت حق الوکاله جهت وصول مطالبات موکل و عدم طرح دعوی مربوط ۳- محکومیت قطعی به اتهام خیانت در امانت در مراجع قضایی ۱۶۸
- قبول وکالت در پرونده مربوط به صدور حکم اعدام قطعی شده با علم به عدم پیشرفت در آن به واسطه اعتماد به کار چاقکن ها ۱۷۵
- صرف واریز وجه به حساب وکیل بدون ارائه مستندات مبنی بر برقراری رابطه وکالت تخلف محسوب نمی شود ۱۷۹
- بی توجهی در اعتراض به رأی ۱۸۱
- در اختیار قرار دادن فرم وکالت نامه سفید امضا و مهر شده به افراد واسطه و گواهی امضای موکل بدون رؤیت وی ۱۸۳
- انکار دریافت حق الوکاله و بعد از ارائه تصویر چک ها از سوی موکل در دادرسی کانون، قبول دریافت آن ۱۸۷
- عدم تجدید نظرخواهی در مهلت مقرر و عدم تسلیم نسخه ثانی و کالتنامه به موکل ۱۹۲
- عدم شرکت در جلسه اول دادگاه علی رغم ابلاغ وقت رسیدگی و در نهایت صدور قرار ابطال دادخواست ۱۹۵
- دریافت مبلغ مشخص و نحوه نگارش حق الوکاله در وکالت نامه که منجر به کسری تمبر مالیاتی شده است ۱۹۹
- قبول وکالت و عدم اقدام کار وکالتی - تعهد در دادرسی کانون به ارائه مدارک و سپس عدم ارائه آن بدون عذر موجه .. ۲۰۶
- معرفی کارآموز وکالت به عنوان استاد دانشکده حقوق در سربرگ بر خلاف واقع ۲۰۷
- صدور دو کیفرخواست مبنی بر دریافت حق الوکاله بدون هیچ اقدام مؤثر وکالتی ۲۰۸
- عدم اقدام مؤثر وکالتی به این استدلال که خواسته موکل منطبق با قانون نمی باشد بدون این که استقایی صورت بگیرد ۲۱۲
- قبول وکالت و عدم شرکت در دادگاه عمومی جزایی جهت دفاع از موکل ۲۱۳
- استرداد حق الوکاله به صورت چک بلا محل ۲۱۴
- گرفتن رضایت نامه و انصرافنامه از موکل با دادن چک بلا محل و قبول وکالت توسط کارآموز بدون تأیید وکیل سرپرست .. ۲۱۵
- دریافت وجه به ادعای تودیع در حساب دادگستری آن هم در پرونده به خواسته فسخ به جهت غبن فاحش و عدم اقدام در این خصوص و نگهداری این مبلغ تا ۷ ماه ۲۱۷
- به دلیل تعدد تخلفات انتظامی، تعلیق موقت وکیل ۲۲۰
- معرفی خود به عنوان وکیل پایه دادگستری در حالی که پیش از این طبق حکم دادگاه انتظامی به تنزل درجه محکومیت یافته بود ۲۲۱
- محرومیت دائم وکیل به دلیل تخلفات متعدد انتظامی ۲۲۳
- تأسیس دفتر وکالت در محلی که مستأجر آن حق انتقال به غیر را ندارد و علم وکیل به این موضوع ۲۲۴
- محکومیت قطعی به شش ماه حبس به اتهام استفاده از سند مجهول و در نهایت ابطال پروانه کارآموزی ۲۲۶
- تعدد تخلفات - خلاف شئون وکالتی ۲۲۹
- ارتکاب تخلف مشابه قبل از انقضای سه سال ۲۴۸

- ۱- واگذاری اداره دفتر وکالت و تنظیم وکالت نامه به غیر ۲- جعل عنوان دکترا جهت اعطای وکالت..... ۲۵۰
- تعلیق موقت به جهت ارتکاب تخلفات عدیده..... ۲۵۲
- عدم شرکت در جلسه رسیدگی..... ۲۵۳
- عدم درج نشانی در وکالت نامه به جهت اطلاع دادرسی..... ۲۵۴
- عدم شرکت در جلسه دادگاه علی رغم تأکید بر شرکت در جلسه و اخطاریه ارسالی دادگاه..... ۲۵۶
- عدم شرکت در جلسه دادگاه به عذر بیماری..... ۲۵۷
- ۱- عدم مراجعه به وکیل سرپرست ۲- عدم تمدید پروانه کارآموزی و در نهایت ابطال پروانه..... ۲۵۸
- عدم تمدید پروانه کارآموزی از سال ۷۸ الی ۸۰ و قبول وکالت در این مدت..... ۲۵۹
- ادعای داشتن عذر از انجام تکالیف کارآموزی و ابطال تمبر مالیاتی در دفترچه در این ایام..... ۲۶۳
- عدم شرکت در اختبار به مدت ۷ سال بدون عذر موجه..... ۲۶۴
- اخذ پروانه کارآموزی در سال ۶۸ و تقاضای تجدید دوره به دفعات و عدم شرکت در اختبار..... ۲۶۵
- داشتن چند فقره شکایت انتظامی و عدم شرکت در دادگاه انتظامی کانون، مصداق عدم حسن رفتار و اخلاق کارآموز..... ۲۶۶
- عدم پرداخت سهم صندوق حمایت و کانون وکلای رفتاری خلاف شأن وکالت..... ۲۶۷
- قبول وکالت قبل از انقضای سه سال از تاریخ بازتأمین در آخرین محل اشتغال به شغل قضاوت..... ۲۶۸
- فعالیت وکالتی در آخرین محل اشتغال به قضاوت..... ۲۶۹
- اعلام فعالیت وکالتی در آخرین محل اشتغال به قضاوت توسط طرف مقابل پرونده..... ۲۷۱
- عدم تأسیس دفتر در محل اشتغال و تمرکز فعالیت وکالتی در غیر آن محل..... ۲۷۲
- ذکر جمله "عضو کانون وکلای دادگستری مرکز" در اوراق کارآموز، جعل عنوان "وکیل پایه یک" تلقی نمی‌شود..... ۲۷۴
- تمرکز فعالیت وکالتی از شهر کرمانشاه به تهران..... ۲۷۵
- تمرکز امور وکالتی در محلی غیر از محل تعیین شده در پروانه..... ۲۷۶
- تمرکز امور وکالتی در محلی غیر از محل تعیین شده در پروانه با ملاحظه دفترچه تمبر مالیاتی..... ۲۷۷
- تأسیس دفتر وکالت توسط کارآموز در محلی غیر از محل پروانه کارآموزی..... ۲۷۸
- تبرئه از تبلیغات برای دفتر وکالت و محکومیت بابت تمرکز فعالیت وکالتی..... ۲۷۹
- اعلام آدرس موهوم دفتر وکالت که وجود خارجی ندارد..... ۲۸۰
- ۱- قبول وکالت بدون اطلاع و موافقت وکیل سرپرست ۲- بعد از صدور دستور موقت به نفع موکلین، بدون اطلاع مشارالیه‌م توافق با طرف مقابل..... ۲۸۱
- تأیید و موافقت وکیل سرپرست باید در زمان قبول وکالت توسط کارآموز اخذ شده باشد..... ۲۸۴
- در زمان عدم تمدید پروانه کارآموزی، ابطال تمبر مالیاتی دلیل بر انجام کار وکالتی است..... ۲۸۵
- فعالیت وکالتی بین سال‌های ۸۴ الی ۸۶ بدون تمدید پروانه وکالت به بهانه آماده نشدن گواهی مالیاتی..... ۲۸۷
- قبول وکالت در زمان عدم تمدید پروانه با عذر بی‌اطلاعی از مقررات مربوطه..... ۲۸۹
- قبول وکالت در زمان عدم تمدید پروانه با عذر مشکلات مالی و تحصیل هم زمان در کارشناسی ارشد..... ۲۹۰

- وکالت در زمان تعلیق و محکومیت کیفری به استناد ماده ۵۵ قانون وکالت ۲۹۱
- تعلیق از وکالت به جهت صدور کیفرخواست در دادسرای عمومی و انقلاب به اتهام جمل و استفاده از سند مجعول ۲۹۲
- همکاری کارآموز وکالت با فردی که به اتهام جمل تحت تعقیب است ۲۹۳
- محکومیت قطعی به اتهام کلاهبرداری و منافات جدی با شئون وکالتی ۲۹۴
- محکومیت قطعی به تحمل ۹۱ روز حبس برای کارآموز وعدم انطباق این عمل با تبصره (۳) ماده ۶ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت (۴) ۲۹۵
- الحاق جمله "طرح هر گونه دعوی و شکواییه به منظور احقاق حق موکل" در متن وکالت نامه تنظیم شده در سفارت ایران در پاریس و محکومیت قطعی به اتهام جمل و استفاده از سند مجعول ۲۹۶
- محکومیت به اتهام خیانت در امانت و تخلف از قسم ۲۹۸
- محکومیت تبلیغی به اتهام استعمال مواد مخدر و خلاف شأن بودن این اقدام ۳۰۰
- تعلیق از وکالتی به جهت صدور کیفرخواست در دادسرای عمومی به اتهام کلاهبرداری ۳۰۱
- بعد از صدور حکم برائت از اتهام رباخواری، طرح مجدد موضوع در شبهه به همان اتهام خلاف شئون وکالتی است ۳۰۱
- محکومیت کیفری کارآموز به یک سال و نیم حبس بابت خیانت در امانت و ۹۱ روز حبس به اتهام تحصیل مال از طریق نامشروع و تعلیق از وکالت ۳۰۳
- عدم درج عنوان کارآموز در کارت ویزیت و اعلام آن توسط موکل ۳۰۴
- ذکر عنوان کارشناس ارشد حقوق جزا برای دانشجوی کارشناسی ارشد و تبلیغ از این طریق ۳۰۵
- چاپ و پخش بروشورهای تبلیغاتی با عنوان‌های "مشاوره تلفنی رایگان و تفویض وکالت در شرکت‌ها، سرقطی و... با قیمت توافقی" خلاف شئون وکالتی است ۳۰۶
- چاپ و انتشار شش آگهی تبلیغاتی برای وکیل و این ادعا که از انتشار آن‌ها اطلاعی نداشته است ۳۰۷
- همکاری با یک مؤسسه حقوقی که توسط غیر وکیل دادگستری اداره می‌شود ۳۰۸
- دبیر و کارشناس حقوقی آموزش و پرورش و کتمان این موضوع در زمان دریافت پروانه کارآموزی ۳۰۹
- کارمند مجتمع آموزشی وابسته به دانشگاه دولتی تهران و کتمان این موضوع در زمان دریافت پروانه کارآموزی ۳۱۲
- کتمان استخدام رسمی در بانک مرکزی در زمان دریافت پروانه کارآموزی و رد ایراد مرور زمان به جهت استمرار این تخلف ۳۱۶
- به کار بردن کلمات خلاف ادب و احترام توسط کارآموز تنظیم کننده گزارش علیه وکیل مشتکی عنه انتظامی ۳۱۷
- به کار بردن عباراتی مثل: "وضعیت مغزی خانواده یکسان است یا خواهان‌ها وضعیت مغزی شان بررسی شود، من هزینه آن را تودیع خواهم نمود" در لایحه تقدیمی بر خلاف ادب و احترام است ۳۱۹
- به کار بردن کلمات خلاف ادب و احترام در دادخواست تقدیمی به دادگاه ۳۲۰
- شکایت انتظامی از وکیل به جهت عدم تجدید نظرخواهی و به کار بردن کلمات خلاف ادب در پاسخ وکیل به این شکایت ۳۲۲
- برخورد نامناسب قاضی شعبه و کارمندان دفتری که منجر به عدم رعایت احترام و نزاکت وکیل نسبت به آن‌ها شده است ۳۲۳
- به کار بردن جملاتی مثل "چون عادت به مفت خواری کرده..." ۳۲۵
- توهین و نشر اکاذیب در لوابیح تقدیمی و طرح موضوع در مراجع قضایی ۳۲۶
- ذکر نشانی موهوم برای طرف دعوا ۳۲۷

دیباچه

ای دعا از تو، اجابت هم ز تو ایمنی از تو، مهابت هم ز تو
یاد ده مارا، سخن‌های رقیق که تو را، رحم آورد آن‌ای رفیق
گر خطا گفتیم، اصلاحش تو کن مصلحتی تو، ای تو استاد سخن

«مولوی»

مسبنا الله و نعم الوکیل

وکالت از اوصاف ربانی است و آنان که این کسوت را به تن دارند، باید بدانند که ناخواسته مسئولیتی به سنگینی بار امانتی که بشر در عرصه هستی، پذیرای آن گردید، به دوش می‌کشند.

آسمان بار امانت نتوانست کشد قرعه فال به نام من دیوانه زدند

به همان سادگی که غفلت آدم، در تناول میوه درخت ممنوعه، پای او را از بهشت برین به عرصه خاکی کشاند، اگر غفلت از سنگینی مسئولیت وکالت هم، بر فرزندان او عارض نمی‌شد، شاید چنین حرفه‌ای در عالم خارج، ظهور و بروز نمی‌یافت و این وصف هم چنان ربانی باقی می‌ماند اما چه توان کرد که به قول مولوی:

استن این عالم ای جان، غفلت است هوشیاری این جهان را آتش است

وکالت که زمانی مفهومی برابر ظلم ستیزی و حمایت از ستمدیدگان داشته است، در شکل ابتدایی آن سابقه‌ای به قدمت دین یهود در تمدن بشری دارد. آن زمان که ارباب مروت، به شکرانه فصاحت کلام و نفوذ گفتاری که داشتند، تحت تأثیر انگیزه عدالتخواهی و مبارزه با ستم و جور، سنگ دفاع از مظلومان را به سینه می‌زدند و داوطلبانه در مجالسی که شبیه دادگاه‌های امروزی بوده است، حضور می‌یافتند و در حمایت مظلومان، داد سخن می‌دادند.

در خیزش‌های اجتماعی هم، این گروه طلیعه‌دار مبارزه با نظام استبداد و ستم‌گری بوده‌اند. کیست که نقش میرابوها را در انقلاب کبیر فرانسه و در تازه‌ترین مبارزات سیاسی اخیر، نقش وکلای پاکستان و مصر را در پائین کشیدن حاکمان نظامی از اریکه قدرت، بتواند انکار کند؟

براستی جامعه وکالت ما از این سوابق افتخار آمیز چه سهمی را توانسته است به خود اختصاص دهد؟ آیا افتخار کردن به داشته‌های دیگران، شبیه همان افتخاری نیست که در تاریخ دو هزار و پانصد ساله خود می‌جویم، بی آن که گامی در احیای ارزش‌های این تمدن کهنسال برداریم؟

آیا توانسته‌ایم پاس این حرفه را با این سابقه تاریخی غرور آفرین نگاه داریم؟ آیا در افکار عمومی، که آینه تمام نمای جایگاه وکالت در جامعه است، تصویر خود را دیده‌ایم؟ و بالاخره اگر بخواهیم برای این حرفه در جامعه ایرانی وزنی قائل باشیم، به دور از هر گونه تعصب این وزن چقدر است؟

واقعیت تلخ است، اما باید پذیرفت که وکالت در جامعه ما، از ارزش‌های معنوی تاریخی تهی شده و رنگ تجارت به خود گرفته است. سوگند وکالتی که زمانی سند شرافت هر وکیل دادگستری شمرده می‌شد، اکنون در کنار اشیاء زینتی دیگر فقط آذین بعد دفاتر وکالت آنان شده است.

از شأن وکالت «که به معنای ایده‌آل‌های اخلاقی و رفتاری جامعه از پاسداران حق و عدالت است» اثر کمی به جا مانده است و این اصطلاح به تدریج از محتوا خالی می‌گردد. مجموعه‌ای از آسیب‌های اخلاقی و اجتماعی این حرفه که معمول غفلت و کلا از رسالت‌های اخلاقی و اجتماعی آنان است، موجب شده است ضرورت وجود چنین حرفه‌ای در جامعه ایرانی با تردید مواجه گردد تا جایی که استقلال آن مانند چشم اسفندیار نشانه گرفته شده است.

بدون تردید، اگر وکالت و استقلال آن به مسلخ برده شود، گناه آن به پای کسانی نوشته می‌شود که مسئولیت خطیر خود را در کسوت وکالت به درستی نشناخته‌اند و پروانه وکالت را با پروانه کسب یکی دانسته‌اند.

در شرایط کنونی که جامعه وکالت ایران، از نظر تظور تاریخی، دوره حکومت ناپلئون بناپارت را در فرانسه تجربه می‌کند، برای حفظ موجودیت این حرفه و دور نگه داشتن آن از پلشتی‌ها، نیاز به یک عزم همگانی برای ساختن جامعه‌ای متق و در خور افتخارات تاریخی آن داریم.

نحوق این مهم، در گرو آموزش «اخلاق حرفه‌ای به معنی تام کلمه»، «نظارت بر حسن اجرای این اصول» و در نهایت «تعقیب انتظامی شدید آن گروه از وکلایی است» که آورده مشترک جامعه ایران را به بهای بخش با اعمال و رفتار خلاف شأن وکالتی خود، چوب حراج می‌زنند.

مسئولیت این تجدید حیات، به عهده کانون‌های وکلا است که وظیفه مدیریت و صیانت از ارزش‌های وکالتی را به نمایندگی از افراد هم صنف به عهده گرفته‌اند. تقویت دادرها و دادگاه‌های انتظامی و نظارت دقیق بر رفتار حرفه‌ای وکلا، کمترین کاری است که این کانون‌ها می‌توانند در این راستا انجام دهند.

گامی که مؤلفین جوان این مجموعه، در کشاندن آیین‌نامه تخلفات انتظامی وکلای دادگستری به عرصه عمل و برجسته کردن آن‌ها در قالب حقوق زنده برداشته‌اند، نشان از آن دارد که در رده‌های جوان جامعه وکالت نیاز به تجدید حیات و جاری ساختن خون تازه در رگ‌های آن محسوس است و باید به این اقدام آنان در حد یک کار فرهنگی ارج گذاشت.

آقایان مرتضی شیخ‌الاسلامی و محمد انصاری عربانی گردآورندگان این مجموعه را از نزدیک می‌شناسم؛ آنان از شیفتگان وکالت به معنای فراورش شده آن هستند که با این کار فرهنگی، تاریخ وکالت ایران در آینده از آنان به عنوان آغازگران دوره رنسانس یاد خواهد کرد. من همت و حمیت آنان را تحسین می‌کنم و مطالعه دقیق این مجموعه را به همه همکاران که شرافتمندانه بخواهند در کنار ارتزاق از طریق وکالت، ارزش‌های اخلاقی و اجتماعی این حرفه را هم پاس بدارند، توصیه می‌نمایم.

دکتر نصراله قهرمانی

خرداد ۱۳۹۰

مقدمه

دیر زمانی است که جامعه وکالت ایران تشکیلاتی با عنوان کانون وکلای دادگستری دارد که در این نهاد مستقل، دادرسی و دادگاه انتظامی وظیفه رسیدگی به تخلفات انتظامی وکلا را عهده‌دار است.

قاطع می‌توان گفت، تنها مرجعی که می‌تواند با تصمیمات قانونی خود، وکلایی که باید‌ها و نباید‌های مقررات مرتبط با شغل خود را نادیده می‌گیرند، بیم و آگاهی، دادگاه و دادرسی انتظامی کانون است.

پیشگیری از ارتکاب تخلفات انتظامی علاوه بر مطالعه مقررات مربوط، مطالعه آرای صادره از مراجع انتظامی را نیز در یک مجموعه منسجم می‌طلبد.

از این روی بر آن شدیم که از میان صدها پرونده در شعب دادگاه انتظامی کانون وکلای دادگستری مرکز، گزیده‌ای از آرا با موضوعات مختلف را در این مجموعه گرد آوریم.

معتقدیم این مجموعه می‌تواند برای همکاران عزیزمان از باب یادآوری تکالیف قانونی وکلای محترم مشمر بوده تا ایشان را از ارتکاب تخلفات انتظامی برحذر دارد. رجاء واثق داریم مطالعه این مجموعه می‌تواند بیانگر زحمات دادرسان و دادرسانی باشد که دشواری‌های کار قضاوت را برای اعتلای شأن وکالت به جان خریدند. و همچنین برای خوانندگان این مجموعه می‌تواند فرصت به نقد کشیدن مبتنی بر قانون این آراء را فراهم نماید.

از صمیم قلب آرزومندیم با مطالعه این مجموعه توسط وکلای محترم، حجم ورودی شکایات مبتنی بر واقع و نه واهی و ایزدایی از وکلای محترم دادگستری که بدون شک نقش بسزایی در تحقق عدالت قضایی دارند در دادرسی کانون‌های وکلای دادگستری به حداقل ممکن رسیده و کاهش یابد.